

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра гуманітарних дисциплін

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОПП «Музичне мистецтво»
бакалаврського рівня вищої освіти,
доцент Я. Олексів
25 червня 2021 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

Т. МІЛОДАН
Т. МІЛОДАН
25 червня 2021 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР
25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОЇ КУЛЬТУРИ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво»
Статус	Вибіркова компонента циклу дисциплін вільного вибору студента (ВК 2.1)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Термін викладання	5-6 семестри
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія зарубіжної культури» для всіх профілізацій з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

КАШУБА Марія Василівна – завідувач кафедри гуманітарних дисциплін, доктор філософських наук, професор.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін "18" червня 2021 р., протокол № 5.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів із особливостями історичного розвитку різних типів культури та різноманітних соціокультурних світів.

Основним завданням дисципліни є розвиток у студентів бажання оволодіти базовими знаннями з історії світової культури, особливостями розвитку культурних процесів у різні культурно-історичні епохи, їхнє ознайомлення з кращими зразками творчості діячів культури різних народів, а також застосування набутих ними знань і навичок у майбутній педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово

ЗК2. Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність до розв'язання проблем.

ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність до критики та самокритики.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.

ЗК10. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК13. Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.

ЗК14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- здатність до аналізу та синтезу особливостей розвитку різних культурних традицій

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

- володіння матеріалом з історії розвитку культурних регіонів світу, демонструвати знання основних особливостей кожного культурного регіону.
- володіння критичним мисленням, вміння оцінювати розвиток процесів у культурі в період глобалізації.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами										
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс	Семестри							
						Всього	у тому числі:			1	2	3	4	5	6	7	8				
	лекційні	індивідуальні	практичні				Кількість тижнів в семестрі														
	15	15	15		15	15	15	15	15	15	15										
	15	15	15		15	15	15	15	15	15	15										
Історія зарубіжної культури	6	5	-	6	180	60	30	-	30	120	-	-	-	-	2	2	-	-			

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних			Всього	
				Лекційні	Індивідуальні	Практичні		
I								
	1							
II	2							
	3							
III	4							
		6	180	60	30	-	30	120
	5		90	30	16	-	14	60
	6		90	30	14	-	16	60
IV								
	7							
	8							

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (V – VI семестри)

V семестр

№ з/п	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторні години (лекційні/практичні)	Самостійна робота
		Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти історії світової культури.		
1	Світова і національна культура. Культура і цивілізація	Сучасне розуміння поняття «культура». Її сутність, функції та структура. Поняття світової культури. Національні культури в умовах глобалізації. Культура і сучасна цивілізація.	2/0	

		Осмилення роботи А.Тойнбі «Дослідження історії» а також О.Шпенглера «Присмерк Європи».		8
2	Регіональний підхід до типології світової культури	Найдавніші форми культури. Поняття первісної культури та її основні риси. Регіональна типологія світової культури. Латиноамериканський культурний регіон.	2/2	
		Тропічно-африканський культурний регіон. Специфіка негритуду, сучасна негритянська музика, мистецтво, його роль у культурі регіону. Аналіз роботи А.Тайлора «Первісна культура».		8
3	Культура давніх цивілізацій	Культура Месопотамії, особливості піктографічного письма, міфології та літератури. Освіта в шумерів, досягнення в художній творчості. Культура стародавнього Єгипту, оригінальні міфологічно-релігійні уявлення.	2/2	
		Осмилення книги Вайнтруба І. Священні лики цивілізацій. Культура Єгипту, нові археологічні відкриття.		8
4	Далекосхідний культурний регіон	Культура стародавньої Індії, її містицизм, монументалізм і символізм. Здобутки давньокитайської культури, її «мистецтво життя». Феномен японської культури: живопис, ікебана, мистецтво чаю. Японський театр.	2/2	
		Мініатюрний жанр японської поезії – хайку. Аніме як сучасне мистецтво Японії. Інститут гейші в японській культурі. Специфіка й особливості буддизму, його роль у культурі далекосхідного регіону		8
		Змістовий модуль 2. Культура близького Сходу і країн Європи		
1	Близькосхідний культурний регіон	Арабо-мусульманський світ, культура, в якій домінує іслам. Специфіка святинь ісламу, релігійна значущість всіх сторін життя. Перська традиція в поезії. Мистецтво письма.	2/2	
		Специфіка єврейської культури. Релігія в культурі євреїв. Звичаї та обряди.		8

2	Антична культура	Періодизація античної культури. Кріто-мікенська культура. Особливості культури героїчного (гомерівського періоду). Класичний період, розквіт філософії й мистецтва. Грецька драма й комедія.	2/2	
		Культура елліністичного періоду. Філософські вчення, евдаймонізм Епікура. Стоїки й неоплатоніки, їх вплив на спосіб життя людини. Космополітизм в культурі еллінізму.		8
3	Культура Візантії	Особливості візантійської культури. Християнство як державна релігія, її вплив на культуру. Боротьба з античною грецькою традицією. Мистецтво Візантії, особливості сакральної архітектури. Містицизм у візантійській культурі.	2/2	
		Творчість Отців Церкви, розробка християнської догматики. Твори Псевдо-Діонісія Ареопагіта. Вплив візантійської культури на слов'янський світ.		4
4	Культура середньовічної Європи	Християнство як ідеологія середньовічної Європи, його вплив на суспільне життя. Особливості культури раннього Середньовіччя. Лицарство. Освіта й наука, перші університети. Специфіка архітектури романського та готичного стилів.	2/2	
		Особливості культури Пізнього Середньовіччя. Роль чернечих орденів у розвитку культури. Монастирі як осередки культурного життя. Творчість Томи Аквінського.		4
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)				4
Разом			30 (16/14)	60

VI семестр

№ з/п	Назва теми	Зміст роботи	Аудиторн і години (лекційні/ практичн і)	Самості йна робота
		Змістовий модуль 3. Європейська культура Нового Часу.		
1	Особливості культури Ренесансу	Ренесансний гуманізм, його відмінність від гуманізму античного й середньовічного. Особливості культури раннього Відродження. Поети й мислителі Італії XIII-XIV ст. Гуманітарні студії. Творчість титанів Високого Відродження.	2/2	

		Особливості культури Пізнього Відродження. Маньєризм у мистецтві Європи. Особливості стилю бароко й рококо.		8
2	Культура епохи Просвітництва (Англія, Франція)	Поняття Просвітництва, його ідеологія. Особливості культури англійського Просвітництва, література, її спрямованість проти пуритан, увага до простої людини. Англійське мистецтво епохи Просвітництва.	1/2	
		Французьке Просвітництво. Діяльність Вольтера, Руссо, Дідро, створення «Енциклопедії всіх наук і мистецтв». Праця Н.Буало «Мистецтво поетичне».		8
3	Культура епохи Просвітництва (Німеччина)	Особливості німецької культури епохи Просвітництва. Розвиток науки й філософії на основі раціоналізму. Творчість Й.Гердера, його вчення про «дух народу». Й.Вінкельман і Е.Лессінг.	1/2	
		Внесок у розвиток культури німецької класичної філософії. Естетичні ідеї І.Канта, Ф.Шеллінга й Г.Гегеля. Культуротворча діяльність Ф.Шіллера й Гете.		8
4	Культура епохи Романтизму	Особливості культури Романтизму. Діяльність гуртка єнських романтиків. Гейдельберзький гурток. Увага до усної народної творчості, історії й релігійних вірувань народу. Мистецтво епохи Романтизму. Героїзація минулого в літературі.	2/2	
		Прояви ідей романтизму в культурі Англії, Франції та інших європейських країн. Творчість поетів-романтиків. «Весна народів» і її вплив на становлення національних культур.		8
5	Особливості розвитку культури другої половини ХІХ ст.	Реалізм і натуралізм в літературі. Пошуки митців Франції (імпресіонізм, постімпресіонізм, символізм). Особливості розвитку національного мистецтва в країнах Європи.	2/2	
		Розвиток наукового знання, пожвавлення технічної творчості в країнах Європи. Особливості розвитку музичного мистецтва.		6
		Змістовий модуль 4. Культура епохи модерну й постмодерну.		
1	Тенденції в культурі ХХ ст.	Комерціалізація культури. Стили в образотворчому мистецтві як ознака розчарування й декаденстства. Особливості модерної культури.	2/2	

		Мистецький авангард, безпредметне мистецтво, новітні форми театру й кіномистецтва.		6
2	Феномен «культури протесту»	Масова культура в постіндустріальному суспільстві. Молодіжна контркультура. Феномен протестної культури.	2/2	
		Форми протестної культури молоді, молодіжні угруповання і їх мистецькі смаки. Суперечливість феномена рок-культури.		6
3	Культура епохи Постмодерну	Особливості стилю постмодернізму. Характерні риси культури. Потреба в реформуванні освіти, безперервна освіта. Новітні форми спілкування з мистецтвом.	2/2	
		Відмова від стильової й жанрової визначеності мистецтва. Кітчеве мистецтво. Процеси глобалізації, їх вплив на культуру. Особливості інформаційної культури. Нова «філософія тіла», імпровізація та гра у мистецтві.		6
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)				4
Разом			30 (14/16)	60
Всього за курс			60 (30/30)	120

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка роботи студента складається із сумарного результату оцінювання різних видів навчальної роботи протягом певного часу. До видів навчальної роботи відносяться форми активної та пасивної діяльності студента. Відповідно, розроблена ієрархічна система, в якій пасивні форми оцінюються на порядок нижче, ніж активні. До пасивних форми включають відвідування лекцій та ведення конспекту, конспектування обов'язкової літератури, виконання самостійної роботи, відвідування фольклорних мистецьких і наукових заходів тощо. Активні форми роботи вимагають виявлення студентом власних здібностей, вмінь, ініціативи, логічного та креативного мислення і т.д. Це запитання під час інтерактивних занять, виступи на семінарських заняттях, підготовка та захист наукових рефератів, виступи на конференціях і т.д.

При розробці шкали оцінювання видів навчальної діяльності враховано всі види аудиторної та поза аудиторної роботи, що відповідає загальним положенням вищих навчальних закладів, а також враховано специфіку роботи кафедри гуманітарних дисциплін. Таким чином до основних нормативних форм роботи додається виконання молоддю науково-пошукових досліджень, а саме: опрацювання спеціалізованої літератури, підготування рефератів та виступи з доповідями на студентських конференціях.

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу.

Знання оригінальних творів мистецтва та внеску діячів культури у її розвиток впливає на оцінювання знань.

Шкала оцінювання видів навчальної діяльності

Вид навчальної роботи	стаціонар	
	Оціночні бали (за об'єм роботи)	Всього
5/6 семестр		0-100
<i>поточний контроль</i>		0-60
Відвідування лекцій		0-5
Конспектування обов'язкової літератури	1 x 15	0-15
Конспектування додаткової літератури	1 x 15	0-15
Написання тестів	5 x 2	0-10
Підготовка наукового реферату і його захист	15 x 1	0-15
<i>підсумковий контроль</i>		0-40
Відповіді на запитання:		
а) Вичерпні відповіді на три запитання		0-35
б) неповні відповіді на три запитання		0-20
в) відповідь на два запитання		0-20
г) відповідь на одне запитання		0-10
Відповідь на додаткове запитання		0-15

Відповідь оцінюється за такою шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90–100) – ґрунтовні знання. Відмінна ерудиція.

Добре В (82-89), С (74-81) – достатньо ґрунтовні знання культурної спадщини, орієнтація в культурних регіонах, знання їх особливостей.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посередні знання. Недостатнє володіння знаннями художньої спадщини відповідної епохи. Посередня ерудованість.

Незадовільно FX (35-59) – низька ерудованість. Наявність незначного інтересу до процесів розвитку культури.

Незадовільно F (0-34) – незадовільні знання. Повна відсутність будь якого бажання пізнати особливості розвитку світової культури.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Герменевтичний та феноменологічний методи, також діалектичний метод, метод комунікативної раціональності.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів у галузі світової культури.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими даними.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. Підсумковий контроль проводиться в кінці кожного семестру.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

1. Історія світової культури. Навч. Посібник. К.: Вид-во КНУ, 1994. 324 с.
2. Історія світової культури. Культурні регіони. К.: Вид-во КНУ, 1997. 289 с.
3. Кормич Л., Багацький В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ ст.). Харків, 2002. 342 с.
4. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. Львів: Світ, 2005. 565 с.
5. Павленко Ю. Історія світової цивілізації: соціокультурний розвиток людства. К.: Либідь, 2000. 467 с.
6. Полікарпов В. Лекції з історії світової культури. Навч. пос. К.: Вид-во КНУ, 2002. 345 с.
7. Ярошенко Т. Регіональна типологія культури. Львів: Вид-во ЛНУ, 2007. 286 с.
8. Яртись А.В., Васьків А.Ю. Релігієзнавство: навч. пос. К.: Знання, 2010. 422 с.

Довідники. Енциклопедії. Словники

1. Культурологія. Словник. Львів, 2012.
2. Короткий енциклопедичний словник з культури. К., 2003.
3. Поліщук Є. Історія культури: короткий довідник. К., 2000.
4. Стеценко В.І. Культура в термінах від «А» до «Я». Культурологічна абетка. Львів, 2006.
5. Філософський енциклопедичний словник. К.: Абрис, 2002.

Рекомендована література

1. Бурий Андрій. Культура ХУІІІ-ХІХ ст. Підручник. Дрогобич, 2014. 1164 с.
2. Бурий Андрій. Світове мистецтво ХУІІІ-ХІХ ст. Дрогобич, 2016.
3. Гриценко В.С. Історія світової культури: Культурні регіони. К.: Либідь, 2000. 268 с.
4. Гучко Галина. Феномен культури Японії. Текст лекції. Львів, 2011. 56 с.
5. Тойнбі. Дослідження історії. К.: Основи, 1995. Т.1-2.

Інформаційні ресурси

https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/26/16.pdf
<http://www.info-library.com.ua/books-text-11911.html>